



09.06.2020

Asia/4

§ 24

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteinen osa 1.8.2021 alkaen

HEL 2020-006639 T 12 00 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti hyväksyä Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteisen osan 1.8.2021 alkaen. Opetussuunnitelman yhteinen osa on liitteenä. Se on luettavissa myös internet-osoitteessa <https://bit.ly/38S4r8s>.

Käsittely

Asian aikana oli kuultavana Harri Korhonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen

Lisätiedot

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi
Riina Ståhlberg, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelma 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön 15 luvun 2. §:n toisen kohdan 1 momentin mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää tai hyväksyy oman kieliryhmänsä osalta perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupunkitasaisten opetussuunnitelmien ja muiden opetuksen järjestämiseen liittyvien suunnitelmien hyväksymisestä.



Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja lakiuudistuksen myötä Opetushallitus julkaisi marraskuussa 2019 lukiokoulutuksen uudet opetus-suunnitelman perusteet. Uusi opetussuunnitelma tulee voimaan 1.8.2021.

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteinen osa on laadittu yhdessä suomen- ja ruotsinkieliseen lukiokoulutukseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto käsittelee omalta osaltaan kokouksessaan 9.6.2020 päätösehdotusta opetussuunnitelman yhteisestä osasta.

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteisen osan laadinta

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelman yhteinen osa on laadittu yhdessä suomenkielisten ja ruotsinkielisten lukioiden rehtoreiden, opettajien, opiskelijoiden ja opiskeluhuollon kanssa. Yhteistä osaa kirjoitettiin kahdeksassa yhteisen osan teeman mukaisessa työryhmässä syyskuusta 2019 toukokuuhun 2020. Oppiainekohtainen työskentely työryhmissä jatkuu syksyyn 2020. Opetussuunnitelman oppiainekohtainen osa tulee suomenkielisen jaoston hyväksyttäväksi keväällä 2021.

Opetussuunnitelmatyöhön on osallistunut suuri joukko lukiolaisia syksystä 2019 alkaen. Yhteisen osan työryhmissä oli mukana opiskelijoita, ja kaikille lukiolaisille annettiin mahdollisuus kommentoida opetussuunnitelmaluonnosta. Lukiolaisille järjestettiin työpajoja, joihin osallistui 250 opiskelijaa. Työpajojen teemoina olivat esimerkiksi hyvinvointi ja osallisuus sekä työelämä- ja korkeakouluysteistyö ja kansainvälisyys. Lukioiden opiskelijakuntien hallituksilta pyydettiin erikseen kannanottoja yhteisen osan tekstiin.

Keskeistä lukion opetussuunnitelmassa

Opetussuunnitelmauudistuksen tavoitteena on edistää lukiolain mukaista lukiokoulutuksen tarkoitusta: tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Lukiokoulutus antaa opiskelijoille valmiuksia jatkuvaan oppimiseen, itsensä kehittämiseen, elämänhallintaan ja vastuulliseen vaikuttamiseen. Lukiouudistuksen taustalla on se, että lukiolaisten hyvinvointia halutaan vahvistaa, ja Helsingin kaupungin opetussuunnitelmatyössä opiskelijoiden hyvinvointiin on erityisesti kiinnitetty huomiota.

Lukion opetussuunnitelman perusteiden arvoperusta rakentuu demokratialle ja suomalaiselle sivistysihanteelle, jonka mukaan opiskelu ja oppiminen uudistavat yhteiskuntaa ja kulttuuria. Helsingin kaupungin lukioiden arvoina korostuvat lukiolaisten hyvinvointi, osallisuus ja toimijuus, oikeudenmukaisuus ja yhdenvertaisuus, kestävä elämäntapa se-



kä tieto ja eettisyys. Ne ohjaavat opiskelijoita toimimaan vastuullisesti, aloitteellisesti ja myötätuntoisesti. Arvojen mukainen toiminta edistää sekä yksilön että yhteisön hyvinvointia.

Opetussuunnitelman keskeinen uudistus ovat laaja-alaisen osaamisen osa-alueet, jotka muodostavat oppiaineiden yhteiset tavoitteet. Laaja-alainen osaaminen myös konkretisoi lukion arvoperustaa. Kaikissa oppiaineissa ja opintojaksoissa määritellään, kuinka laaja-alainen osaaminen niissä toteutuu. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueet ovat: hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana kunkin opintojakson arviointia.

Muina olennaisina uudistuksina opetussuunnitelmassa on myös vahvistaa opiskelijälähtöisyyttä ja opintojen henkilökohtaistamista sekä lisätä näiden avulla opiskelumotivaatiota ja opintojen mielekkyyttä. Tämä mahdollistetaan muun muassa tarjoamalla entistä kattavampaa ohjausta sekä oppimisen tukea sitä tarvitseville. Lisäksi korostetaan jokaisen lukiolaisen omaa potentiaalia ja yksilöllisten tavoitteiden ja opintopolun tukemista. Yhteisöllisyys ja yhteistyö nähdään lukion suureksi voimavaraksi. Korkeakoulu-, kansainvälisyys- sekä työelämäyhteistyö painottuvat entistä enemmän.

Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmatyön tavoitteena on ollut, että kaupunkistrategian mukaisesti (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) Helsinki on maailman vaikuttavin paikka oppia. Lukioiden toimintakulttuurissa ja pedagogiikassa on tärkeää opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen. Lähtökohtana on, että jokaisen opiskelijan tavoitteet ovat yksilölliset, mutta tavoitteet saavutetaan yhdessä yhteisön tuella.

Rakenteelliset uudistukset muuttavat lukion opetussuunnitelman perusteiden pakolliset opinnot kurseista moduuleiksi. Moduulit ovat kokonaisuuksia, joista lukiot voivat rakentaa mieleisiään opintojaksoja. Keskeisenä tavoitteena on rakentaa oppiainerajoja ylittäviä opintojaksoja, jotta opiskelijan ymmärrys maailman monimutkaisista ilmiöistä laajenee ja syvenee.

Opetussuunnitelmatyössä Helsingin kaupungin lukioiden teemoina on korostettu hyvinvointia, osallisuutta, yhdessä oppimista, Hiilineutraali Helsinki 2035 -tavoitetta sekä laaja-alaista osaamista.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Arja Kukkonen



09.06.2020

Asia/4

Lisätiedot

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi
Riina Ståhlberg, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 26018
riina.stahlberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelma 2021

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta